

Vlasti strahuju za budućnost rafinerije Petrotel, koja je pod kontrolom ruskog giganta Lukoil, s obzirom da kompanija poseduje rafineriju u Bugarskoj, u luci Burgas, čiji je proizvodni potencijal gotovo jednakom čitavom kapacitetu za preradu u Rumuniji, i gde je mnogo lakše dopremiti sirovine nego u Ploiesti. Pored toga, zvaničnici strahuju da će rafinerija postati nekonkurentna u odnosu na Bliski istok, posebno zbog propisa EU o životnoj sredini.

Ove bojazni izražene su u izveštaju radne sednice „Sirova nafta, naftni derivati i prirodni gas“ u okviru procesa izrade Strategije energetike od strane Ministarstva energetike, kao i u zapisniku sa diskusiji u okviru sednice.

Kompanija Lukoil Rumunija već uvozi naftu iz Irana za potrebe rafinerije u Ploiesti. Pitanje je da li će u budućnosti rafinerija u Bugarskoj postati atraktivnija za preradu nafte iz Irana i da li će Lukoil nastaviti da doprema sirovu naftu u centralnu Rumuniju za potrebe relativno male rafinerije ili će se fokusirati na postrojenje u bugarskoj luci Burgas, navodi se u zapisniku.

Rafinerija Petrotel Lukoil imala je u 2015. neto dobit od 3,35 miliona evra, nakon što je tokom više godina akumulirala gubitke od 752 miliona evra i našla se pred optužbama za utaju poreza, pranje novca i zloupotrebu kredita kompanije, a pričinjena šteta je procenjena na više od 1,7 milijardi evra.

Diskusije o riziku da se Lukoil povuče iz Rumunije vode se već neko vreme.

Ranije ovde godine austrijski Investicioni fond AMIC Energy Management kupio je Petrom i postigao dogovor sa Lukoilom o preuzimanju 230 benzinskih pumpi u Poljskoj, Litvaniji i Letoniji. Sporazum je potpisan sa ogrankom Lukoilu registrovanim u Holandiji, Lukoil Europe Holdings BV, koji je ujedno i većinski vlasnik rumunske rafinerije Petrotel Lukoil. Nakon zatvaranja nekoliko rafinerija, Rumunija ima kapacitet za preradu od oko 12 mt godišnje, u četiri rafinerije, od kojih tri imaju visok stepen iskorišćenosti. Domaća tražnja iznosi oko 9 mt godišnje, tako da se višak izvozi u zemlje u regionu.

Na srednji i dugi rok postoji rizik da rafinerija postane nekonkurentna u odnosu na rafinerije na bliskom istoku, navodi se u izveštaju.

U izveštaju se u ovoj fazi ne navodi strateško opredeljenje resornog Ministarstva.

Studija koju je 2015. sproveo Joint Research Center pokazuje da je u periodu 2000 - 2012. deficit u odnosu na prosečnu profitabilnost konkurenata iznosio 2,1 dolar po barelu. EU ima relativno visoke troškove energije u odnosu na Bliski istok, Rusiji i SAD, zbog velikog udela dizela u transportnom sektoru i strogih pravila za zaštitu životne sredine. Uticaj brojnih strogih propisa u industriji prerade procenjuje se na 0,5 dolara po barelu, što predstavlja četvrtinu pomenutog gubitka profita.

Za sada, Rumunija ostaje važan izvoznik naftnih derivata, sa izvozom koji je više nego dvostruko veći u odnosu na obim uvoza.